

7. Michael W. Greenfield's surgery: scientific principles and practice / [W. Michael Mulholland, D. Keith Lillemoe, G. Doherty, et al.] // . 6th Edition. – 2017. – 5916 p.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПАРАМЕДИЦИНИ В УКРАЇНІ: ОСВІТНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Жара Г. І.

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка,
Полтавський державний медичний університет

Вступ. Реформування системи охорони здоров'я в Україні здійснюється на засадах пацієнтоорієнтованості і забезпечення рівного доступу до якісних медичних послуг з одночасним підвищенням продуктивності у зайнятості медичного персоналу та оптимізації системи соціальної підтримки [5]. Наразі реалізуються активні дії щодо впровадження міжнародних стандартів як самої медичної допомоги на усіх її рівнях, так і стандартів професійної підготовки кадрового складу для її надання [5; 8]. Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 р. № 1114 «Про затвердження Типового положення про бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги», фахівці, які працюють в бригадах екстреної (швидкої) медичної допомоги, повинні мати професійну кваліфікацію «парамедик» [7].

Мета – проаналізувати тенденції і перспективи розвитку парамедицини в Україні в аспекті системи підготовки фахівців галузі знань Охорона здоров'я.

Матеріали і методи: контент-аналіз і порівняння нормативних документів Міністерства освіти і науки України, Кабінету Міністрів України та інформації сайтів закладів вищої освіти, в яких здійснюється підготовка фахівців галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 223 Медсестринство зі спеціалізацією «Екстрена медицина» з присвоєнням професійної кваліфікації «Парамедик».

Результати та обговорення. На офіційному сайті Вступ.ОСВІТА.UA було проаналізовано 152 конкурсні пропозиції бакалаврського і 28 пропозицій магістерського рівня, які подавалися закладами вищої та фахової передвищої освіти на 2022 рік. Фільтри пошуку склали галузь знань 22 Охорона здоров'я та спеціальність 223 Медсестринство.

Серед наявних пропозицій було виявлено, що лише 7 закладів мають освітні програми бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю 223 Медсестринство зі спеціалізацією «Екстрена медицина» та з присвоєнням професійної кваліфікації «Парамедик» [2; 3; 4; 6; 9; 10; 11]. Програми в межах одного закладу (табл. 1) різняться передумовами вступу (тобто попередньо здобутим рівнем освіти, на базі якого здійснюється вступ) і, відповідно, терміном підготовки, який складає від 10 місяців (на базі фахового молодшого бакалавра) до 3 років (на базі повної загальної середньої освіти).

Таблиця 1

**Результати аналізу конкурсних пропозицій ЗВО України
за спеціальністю 223 Медсестринство зі спеціалізацією
«Екстрена медицина» (професійна кваліфікація «Парамедик»)**

Назва ЗВО	Базовий рівень освіти	Термін підготовки	Ліцензований обсяг	Подано заяв у 2022 році
Сумський державний університет	ОКР «Молодший спеціаліст»	10 місяців	50	14
Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського	ОКР «Молодший спеціаліст»	1 рік 10 місяців	10	17
	ПЗСО (11 класів)	2 роки 10 місяців	40	84

Львівський медичний фаховий коледж «Монада»	ПЗСО (11 класів)	2 роки 10 місяців	5	7
КЗВО «Волинський медичний інститут»	ОКР «Молодший спеціаліст» та ОПС «Фаховий молодший бакалавр»	1 рік 10 місяців	30	29
Полтавський державний медичний університет	ПЗСО (11 класів)	2 роки 10 місяців	16	19
Ужгородський національний університет	ПЗСО (11 класів)	2 роки 10 місяців	8	54
Житомирський медичний інститут	ОКР «Молодший спеціаліст», ОПС «Фаховий молодший бакалавр», ОС «Молодший бакалавр»	1 рік 10 місяців	5	6
	ПЗСО (11 класів)	2 роки 10 місяців	16	48

На 180 місць ліцензованого обсягу підготовки парамедиків у 2022 році було подано 278 заяв. Це означає, що попит на дану спеціальність перевищує наявні пропозиції більше, ніж у 1,5 рази. Це дає підстави для висновку про перспективність розширення діяльності ЗВО з розробки освітніх програм підготовки фахівців-парамедиків для закриття наявного попиту.

Висновки.

1. Система екстреної медичної допомоги в Україні потребує підготовки фахівців з професійною кваліфікацією «Парамедик» з огляду на реформування медичної галузі і впровадження світових стандартів надання медичної допомоги.
2. Наразі в Україні сім закладів вищої і фахової передвищої освіти здійснюють підготовку майбутніх фахівців спеціальності 223 Медсестринство зі спеціалізацією «Екстрена медицина» з присвоєнням професійної кваліфікації «Парамедик».
3. Оскільки реальний попит на здобуття вищої освіти ОС бакалавр за даною спеціальністю перевищує наявні пропозиції, вважаємо перспективним для медичних і класичних ЗВО України продовжувати роботу з розробки освітніх програм підготовки парамедиків, розширення ліцензійного обсягу підготовки за наявними освітніми програмами, а також створення належного матеріально-технічного і кадрового забезпечення провадження освітньої діяльності за цією спеціальністю.

Список літератури

1. Вступ.ОСВІТА.UA. Медсестринство / Бакалавр / Охорона здоров'я. С. 1–3. URL : <https://vstup.osvita.ua/spec/1-0-0/0-110-1555-0-0-150/> (доступ на 23.02.2023).
2. Житомирський медичний інститут. Спеціальності інституту. URL : http://zhim.org.ua/spec_inst.php (доступ на 23.02.2023).
3. Комунальний заклад вищої освіти «Волинський медичний інститут» Волинської обласної ради. Перелік спеціальностей. URL : <https://vmi.volyn.ua/vstupnikam/pyeryelik-spyetsialnostyey/> (доступ на 23.02.2023).
4. Львівський медичний фаховий коледж «Монада». Відділення «Лікувальна справа». URL : <https://monada.lviv.ua/likuvalna-sprava/#para> (доступ на 23.02.2023).
5. Медична реформа. Кабінет Міністрів України. *Урядовий портал*. URL :

<https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/rozvitok-lyudskogo-kapitalu/reforma-sistemi-ohoroni-zdorovya> (доступ на 23.02.2023).

6. Полтавський державний медичний університет. ОПП Парамедик. URL : <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/departament-npr/opp/bakalavr-nnmi/opp-paramedic> (доступ на 23.02.2023).

7. Про затвердження Типового положення про бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги : постанова Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 р. № 1114. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1114-2012-%D0%BF#Text> (доступ на 23.02.2023).

8. Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 223 «Медсестринство». Затверджено та введено в дію наказом МОН України від 05.12.2018 № 1344. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/223-medsestrinstvo-bakalavr.pdf> (доступ на 23.02.2023).

9. Сумський державний університет. Спеціальності Медичного інституту. URL : <https://med.sumdu.edu.ua/paramedik/> (доступ на 23.02.2023).

10. Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського. Освітньо-професійна програма Парамедик. URL : <https://www.tdmu.edu.ua/2020/12/06/osvitno-profesijna-programa-paramedyk/> (доступ на 23.02.2023).

11. Ужгородський національний університет. Освітня програма «Екстренна медицина / парамедик». 2020 (зі змінами). URL : <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/38478> (доступ на 23.02.2023).